

Przedpłata
wraz
z przesyłką
pocztową
wynosi
5 zł. n. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy ulicy
Hetmańskiej
l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 18.

Dnia 22. września 1896

XXIII. rocznik.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Teofil Merunowicz.

Treść: Okólnik. — Oszczędność. Napisał dr. Kusztelan. — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za m. sierpień 1896. — Nekrologia. — Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1895. — Ogłoszenie.

L. 1735.

OKÓLNİK.

Na podstawie uchwały Wydziału Związku z dnia 14. września 1896 r. mamy zaszczyt zaprosić Szanowne Towarzystwa związkowe na

XXII. Walne Zgromadzenie

DELEGATÓW ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH

które się odbędzie

we Lwowie, w dniach 24. i 25. października 1896.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. posiedzenie dnia 24. października 1896 r. o godzinie 9. rano w sali ratuszowej.

- I. Zagajenie Zgromadzenia przez prezesa Związku.
  - II. Legitymacja delegatów stowarzyszeń (§. 9. statutu).
  - III. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia i jego zastępcy (§. 13. statutu).
  - IV. Sprawozdanie Wydziału z czynności za czas od 1. października 1895 do 30. września 1896 r.; sprawozdawca p. T. Merunowicz.
  - V. Sprawozdanie o dokonanych w ciągu roku 1895/96 lustracyach; sprawozdawca p. J. Domagalski.
  - VI. Sprawozdanie komisji kontrolującej o zamknięciu rachunkowem za rok 1895, oraz przedłożenie budżetu na rok 1897.
  - VII. Sprawozdanie Wydziału w przedmiocie Banku związkowego; sprawozdawca dr. Lechowski.
  - VIII. Wniosek o zmianę statutu; sprawozdawca p. H. Filasiewicz.
  - IX. Sprawa wkładek oszczędności; sprawozdawca sekretarz Związku p. N. Ulmer.
  - X. Wnioski stowarzyszeń i delegatów.
- Po południu od godziny 4. posiedzenia komisyjne, w biurze Związku (ul. Hetmańska l. 12.).

2. posiedzenie 25. października 1896 o godzinie 9. rano w sali ratuszowej.

- I. Sprawozdanie komisji o czynnościach Wydziału w roku ubiegłym.
- II. " " o lustracyach.
- III. " " budżetowej o preliminarzu na rok 1897.
- IV. " " o wniosku w sprawie zmiany statutu.
- V. " " o innych wnioskach.

- VI. Wybór prezesa Związku.
- VII. Wybór uzupełniający w miejsce występujących z kolei członków Wydziału pp.: dra Lesława Borońskiego, dra Jacka Jabłońskiego, Teofila Merunowicza i Władysława Terenkoczego.
- VIII. Wybór komisji kontrolującej do sprawdzenia rachunków na rok następny (1897).
- IX. Oznaczenie miejsca przyszłego Walnego Zgromadzenia.
- X. Zamknięcie Zgromadzenia.

Prosimy o wybór delegata i wczesne zawiadomienie nas o dokonanym wyborze, przyczem zwracamy uwagę:

że delegat jeden może zastępować trzy stowarzyszenia;

że delegatami nie mogą być płatni urzędnicy biura Związku (§ 10 statutu Związku) i

że prawo wstępu i głos w obradach ma każdy członek stowarzyszenia, należący do Związku, zaś prawo głosowania przysługuje tylko delegatom (§. 9. statutu Związku).

We Lwowie, dnia 14. września 1896 r.

Z uchwały Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Stanisław Szczepanowski,
prezes Związku.

Narcyz Ulmer,
sekr. Związku.

Oszczędność.

Napisał
Dr. Kuzstelan.

Zarobić pieniądze zwykle nie jest trudną rzeczą, ale zarobione zachować i utrzymać się przy nich nie jest łatwą sztuką. Oba przypadki, tak zarobek, jak zachowanie zarobku, polegają głównie na tem, aby nietylko bezustannie mieć w pamięci owe złote słowa: „Pamiętaj rozchodzie, żyć z dochodem w zgodzie“, ale więcej jeszcze i na tem, aby tak się urządzać, iżby wydatki były zawsze mniejsze od dochodów. Tylko na tej drodze dochodzą jednostki i całe społeczeństwa do dobrobytu. Wypadki szczęśliwe, jak schedy, wygrana w loteryą i t. p. w rzadkich tylko razach przyczyniają się do utrwalenia dobrobytu. Przeciwnie doświadczenie uczy nas, że w tych przypadkach sprawdza się najczęściej przysłowie: „jak nabyte, tak pozbyte“, zwłaszcza jeżeli osoby, które szczęśliwym trafem doszły w ten sposób do fortuny, nie umiały się rzadzić dobrze z nabytkiem.

Oszczędzanie samo przez się nie doprowadzi do pożądanego celu — trzeba umieć we wszystkich swych wydatkach tak się rozrządzić, aby rozumnie przeprowadzony system oszczędnego życia wszędzie i zawsze się wyudatniał. Pełno jest ludzi takiego mniemania, że jeżeli w tym i owym kierunku poskapią sobie, posknerzą, już zadość uczynią oszczędności. Ten i ów uważa się za oszczędnego, jeżeli nie zaspokoi swego głodu do sytości, jeżeli nie wyda pieniędzy na my-

dło, na książkę, jeżeli oszczędza na nafcie lub materyałach do oświetlania, i psuje sobie i swemu otoczeniu oczy, pracując i każąc pracować przy niedostatecznem świetle. Taka oszczędność na nic się nie przyda, i mści się wydatkami, poniesionemi na szkody, wywołane takim sknerstwem. Oszczędność, w jednym tylko kierunku zaprowadzona, z uszczerbkiem zdrowia i sił do pracy potrzebnych, nie prowadzi do dobrobytu, zwłaszcza, jeżeli równocześnie, co się często zdarza, na to tylko oszczędzamy, aby w innym kierunku być rozrzutnym. Niejedna kobieta, która uskapi i uszczupli wydatki na potrzeby życia, która, aby zakupić taniej o 10 lub 20 centów, dużo czasu zmarnuje na wyszukanie owego bajecznie taniego źródła i na wytargowanie jak najtańszej ceny od kupca, sądzi, że jest wzorem oszczędności, i że ta oszczędność uprawnia ją do wydatku na stroje kilkanaście złr. więcej, aniżeli potrzeba tego wymaga. Ileż to razy napotyka się na ludzi, którzy starą kopertę nawet umieją zużytkować, każde półarkusza niezapisanego papieru listowego starannie przechowują i w istocie rocznie 2 do 3 i więcej złr. zaoszczędzają, równocześnie jednakże wydawają znaczne sumy na rozmaite zachcianki, na stroje, zabawy, wystawny dom. Taka oszczędność jest jednostronna, i nie prowadzi do pożądanego celu. Znany z swych reklam amerykańkanin Barnum, który oszczędnością, pilnością i zapobiegliwością ze zwyczajnego robotnika dorobił się milionowej fortuny, powiedział, że tego rodzaju ludzie, z jednej strony oszczędni, a z dru-

giej rozrzutni, są podobni do tego człowieka, który dla oszczędności kupił na obiad dla swej rodziny śledzia, ale kazał go sobie przywieść najętym powozem, w cztery konie zaprzężonym. Tego rodzaju ludzie nigdy do dobrobytu nie dojdą.

Prawdziwa oszczędność nie polega tylko na tem, aby dobre towary kupować za bezcen lub za pół darmo, i z producenta lub kupca wycisnąć krwawo zapracowany zarobek, lecz raczej na tem, aby swe potrzeby tak unormować, iżby wydatki na nie były mniejsze od dochodów, jakimi możemy dysponować. Niechaj więc każdy robi sobie przedewszystkiem etat swych wydatków i z góry oznaczy, ile może wydać na pomieszkanie, ubranie, żywność i wszelkie inne potrzeby. Niechaj będzie oszczędnym w noszeniu swego ubrania, swych sukien, swego obuwia. Tutaj zaprowadzona oszczędność jest na miejscu. Przez staranność, przestrzeganie czystości i baczność na siebie bardzo wiele można zaoszczędzić. Niewątpliwie bowiem, że ten np.: kto wiele chodzi, gdy omija kałuże, błoto i złą drogę, mniej zniszczy obuwia i sukni, aniżeli ten, kto na nie nie zważając, niepotrzebnie wystawia swą odzież na przedwczesne zniszczenie. Rządna gospodyni przez doświadczenie i obserwacyą wie dobrze, ile z każdej potrawy powinna przygotować na obiad i wieczerzę. Niezachowanie miary i nieumiejętne w tym względzie kierownictwo domowem gospodarstwem naraża ojców rodziny na ogromne straty — o oszczędności w takich razach mowy być nie może. Każdy grosz tutaj zaoszczędzony czyli raczej niepotrzebnie nie wydany, stokrotne przynosi owoce, bo oszczędność ta codziennie się powtarza i gromadzą się złąd grosze szybko, które odkładane do kasy oszczędności, wznosząc oodziennię, dochodzą do poważnych sum. Tutaj to da się zastósować wiersz naszego Wincentego Pola:

Niech Oko opatrzone, co czuwa nad światem,

Nad mrówki i pszczoły robotą,

Obsypie wasz żywot owocem i kwiatem,

Niech natchnie poczciwą ochotę.

Niech praca po ziarnku dokłada do ziarnka,

Niech mierzy, liczy i waży —

A kiedy poczciwa uzbiera się miarka,

Niech miłość tą miarką szafarzy.

Wśród burzy żywota nie wyjdzie bezpieczny

Z tej walki, ni wielki ni mały,

Lecz wyjdzie ogłędny, wytrwale stateczny,

Rozumnie serdeczny i dbały.

Więc licz się i z czasem i z groszem i z wiekiem,

Świcz się w pracy i męstwie i cnocie,

Szczędz zdrowia i mienia, szczedź przyjaźni

[z człowiekiem,

A Bóg ci pomoże w robocie.

Prawdziwie złote są słowa, które powinienby każdy głęboko sobie wyręć w sercu i pamięci.

Jedno jeszcze mielibyśmy tutaj do nadmienia. Rozumnie oszczędny dochodzi wnet do dobrobytu i mienia — nieoszczędny łatwo popada w drugą ostateczność, tj. w długi. Bo czy to w rzemiośle, przemyśle, kupiectwie, rolnictwie, czy nawet w stanie takim, w którym stałe są zapewnione roczne dochody, nikt nie wie, co mu najbliższa przyszłość przyniesie. U przeważnie większej części społeczeństwa każdy dzień zmianę przynieść może na gorsze, jak się to obecnie pokazuje u rolników. Kto w dobrych i korzystnych dla siebie czasach nie umiał nagromadzić sobie zasobów, kto w 7 tłustych i urodzajnych latach nie umiał sobie zaoszczędzić i na przyszłe 7 chudych i nieurodzajnych lat nie umiał nagromadzić sobie zapasów, ten oczywiście popaść musi w długi. Ludzie, którzy nie nawykli do oszczędności, popadają zwykle w długi. A przecież nie ma przykrzejszej i sroższej niewoli nad niewolę, z długów wypływającą, szczególnie, jeżeli długi na konsumpcyę zostały zaciągnięte. O długach na cele produkcyi nie mówimy tu wcale. Nie ma większego jarzma nad weksle, rewersa, hipoteki i zastawy! Biada temu, kto w tem jarzmie chodzi dla zaspokojenia potrzeb konsumpcyjnych. Wszystkie dni żywota jego będą jednym pasmem upokorzenia i niewoli.

Na tę niewolę jedno jest tylko lekarstwo — a to nazywa się oszczędnością i przeczornością.

Niechaj też nikt nie głosi, że tylko ci mogą oszczędzać, którzy wielkie mają dochody. Bynajmniej, doświadczenie uczy, że ucinanie oszczędności zachodzi najwięcej w stanie średnim; w stanie, gdzie małe są dochody. Ileż to jest ludzi, którzy, gdy mają mieli dochody, żyli szczęśliwie — a gdy fortuna im się uśmiechnęła i pomnożyła im wielokrotnie dotychczasowe dochody, poczęli żyć nad stan, nie liczyć się z pieniędzmi, aż w końcu, utraciwszy mienie i dobrobyt, popadli w biedę i nędzę. Nadmierne powiększenie dochodów zaślepia niekiedy ludzi, wyprowadza ich z równowagi i ci, którzy małym się kontentowali, i umieli ogarnąć swe dochody i opanować swe potrzeby, gdy następnie do większych dochodów dostatków, mniemają, że źródła ich mienia się nie wyczerpią; nie zdawają sobie wtedy rachunku z wydatków, oddają się rozkoszom używania, i padają ofiarą chęci błyszczenia i zachowania pozoru ludzi bogatych. Ten sam Barnum, o którym wyżej wspomnieliśmy, człowiek, który, wiele podróżując, znał tysiące rodzin, zauważył, że ludzie bywają zwykle szczęśliwsi, gdy mają małe dochody, aniżeli gdy im się takowe 10 lub 20 razy powiększą. Mając mało, żyli z kredką tj. liczyli dochód i rozchód, i baczyl na to, aby nie

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

S t a n b i e r n y																	
	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. m. i. s. t.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności						Pożyczki zaciągnięte						Saldo rachunku Banku krajowego		
	Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca			Stan z końcem miesiąca	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.
Bełż Tow. zal.	23207	28	32949	68	225		987		32187	68						19133	34
Biała Tow. kred. i oszcz.	19042	43	54671	85	2030	80	942	26	56760	39	28134	38	1495	797		28832	
Biecz " wzaj. kred.	15908	55	45389	54	3754		342	74	48770	80	14238	96	3239	5940		11537	96
Bircza T. zal.	25258	07	26244	69	449		915	20	25778	49	53628		15615	15363		53880	
Bóbrka T. zal.	13200	91	18534	98	662	73	650	32	18547	39	6150		2600	3200		5550	1817
Bochnia T. zal.	24385	62	40278	92	849	81	1036	84	40091	89	7200		900	1050		7050	
Bolszowce B. z.	15572	90	15125	45	3416	83	2160	22	16385	06	14920		1850	3010		13760	
Bolszowce K. z. „Nadz.“	6741	51	5856	39	269	29	521	26	5604	42	8750		1900	2150		8500	
Brzostek T. z.	47299	95	9590	88	206		1065	30	8731	58	11032	66	3160	3470		10722	66
Brzozów P. T. z.	36683	29	218100	85	8979	02	7268	35	21981	152							
Cieszanów T. z.	19804	79	56816	10	382	05	1072	38	56125	77	24000		3700	4000		23700	3154
Czortków " "	20809	90	57682	91	11121	40	3056	33	65747	88							
Dąbrowa " "	104717	88	179715	60	4386	48	8338	78	175763	30	66379	77	29944	31	28140	26	68183
Debica Tow. wzaj. kred.	52027	74	191223	46	8316	39	9654	60	189885	25	48197		3140	9960		41377	19609
Delatyn B. z. „Nadz.“	8306	49	5110	93	41		166	05	4985	88	12654		4067	3971		12750	3000
Dobczyce St. p. i. o. „Wz. p.“	8345	61	11618	81	132		145		11605		17450		6400	6550		17300	
Dobromil T. z.	40358	87	54288	63	869	87	3125	59	52032	91	2600					2600	
Dubiecko " "	21187	40	56746	63	875	74	2437	90	55184	47	19170		5421	4916		19675	
Dukla " "	24231	43	71857	23	2663	91	692	85	73828	29	17612		1810	3655		15767	1136
Dynów " "	13620	66	65605	52	340		4992	36	60953	16	9182		3064	797		11449	
Gliniany T. z.	62995	02	95114	21	4002	86	4516	90	94600	18	40168	60	13899	14	14563		39504
Głogów P. T. z.	46957	59	173720	65	3255	71	10070	57	166905	79	24390		5600	550		29440	
Grybów " "	40802	38	182375	21	2294	70	7748	77	176921	14	8360		8000	840		15520	
Husiatyn P. T. z.	11835	91	41192	01	2958	18	2235	91	41914	28	13730		1250	1460		13520	920
Jaryczów nowy Kasa zal.	6574	49	901	62	25		15		911	62	5330		17315	15625		7020	
Jaśło Tow. zal.	89911	77	242144	94	7356	76	8961	30	240540	40	106368		35721	30545	111544		1050
Jaworów T. z.	45985	52	118479	15	6157	17	3443	61	121192	71	58505		14000	16925		55580	162
Jordanów St. p. „Pr. i. o.“	30084	61	52567	02	3441	09	1795	05	54213	06							
Kalwaryja zębrz. St. o. i. p. oż.	6977	81	23859	70	749	84	230		24379	54							
Kałuż T. zal.	29404	52	54298	75	3001	42	1762	42	55537	75	20540		7900	8600		19840	
Kamionka strum. P. T. zal.	28528	54	84805	02	8331	86	3246	85	89940	03	11500			5500		6000	
Kolbuszowa „Szcz. Boże“	31865	37	67163	94	1386	69	2104	42	66446	21	19900		8500	9600		18800	
Kraków " "	118463	73	325033	85	34591	83	16287	56	343338	12	180892		53914	77030		157776	
Krynica St. p. oż i oszcz.	18729	44	83118	16	12807	50	8469	12	87356	54	17600			3950		13650	
Kulików K. z. „Nadz.“	12825	17	10124	14	1584	29	225		11483	43	23000			600		22400	
Lisko Tow. zal.	44292	05	259178	92	8779	56	6322	29	261636	19	65318	97	8099	22479	64	50938	33
Lubaczów T. kr. miej.	40650	13	37121	52	1650	70	1354	11	37418	11	2442	78	3052	85	750		4745
Lwów Bank zal.	196046	21	821320	14	77099	25	122101	18	776318	21	420277		93575	121120		392732	
" Tow. wzaj. kred.	69390	15	63629	92	1499	28	3811	75	61317	45	52603	50	19947	20032	50	52518	
" T. z. urz. p. oż.	41539	29	28475	69	319	95	684	65	23110	99	33400		3000	3300		33100	
" Pow. T. z.	19934	57	56999	75	10331	32	3943	67	63387	40	17750					17750	
" Związek kred.	23880		3478	66	1087		1190		3375	66	89770	79	37030	54	31359	89	95441
" T. bankowe	32265	47	15791	85	2956		1310		17437	85	90547	49	32289	04	28605	75	94230
" T. z. i. esk.	34367	95	18151	17	1750		2050		17851	17	13860	90	9719	50	7429	39	15651
Maków St. p. oż. „Wz. p.“	76598	16	152672	76	5723	18	4644	26	153751	68							
Mielec T. z.	19708	24	81946	31	964		631	67	82278	65	14000		7400	6000		15400	1253
Nikolajów K. z. „Nadz.“	4704	53	2870	13			50		2820	13	11830		2810	2860		11830	
Milówka St. o. i. p. „Opat.“	21818	40	42427	87	1607	53	1525	47	42509	93	15060		400	450		15010	
Mszana dolna Tow. zal.	3144	30	6815	43	905	70	1517	12	6204	06	4650					4650	
Nadwórna K. t.	43879	52	44416	46	2230	95	165		46482	41	47656	38	15279	72	16636	14	46299
																96	2765

za miesiąc sierpień 1896.

S t a n c z y n n y																	
Saldo odsetek		Reszta pozyycji stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta zał. ruch. mości i adm.		Reszta pozyycji stanu czynnego		Gotówka	
				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca							
z końcem miesiąca				z końcem miesiąca								z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		568 78		53767 10		2782 86		1165		52149 24		873 83		20440 62		1633 39	
2692 23				94817 37		6975		10182		98024 37		3096 07		3996 87		1209 74	
				58302 04		10509 13		10740		58532 91		808 60		16083 31		792 49	
		993 93		97267		9718		9047		96596		1648 52		7497 82		168 15	
		887 16		35228 13		1136 81		870		34961 32		1873 22		1379 72		1789 15	
2865 51		711 91		70177 70		12042 76		11599 43		69734 37		1678 57		2625 74		1066 25	
1540 79		323 32		37871		4556 04		4910		38224 96		1409		6517 56		1430 55	
984 99		2965 93		18733 44		2366 12		2526 12		18893 44		478 23		5207 46		217 72	
813 51				23938 50		7648		7396		23686 50		712 40		82		516 80	
14370 70		5695 57		245490 78		26316 32		33445		252609 46		2718 94		17483 56		3749 12	
		271 65		82569 96		1233 93		568		81904 03		2384 21		17970 32		797 99	
2950 16		524 08		74457 20		8895 36		9680 16		75242		1224 86		4541 66		9023 50	
6581 05		7869 23		331367 27		25735 55		24888 35		330520 07		4874 92		21364 23		1334 93	
15311 72		6872 76		315006 93		78765 21		76289 20		312530 92		2891 57		5165 13		4496 20	
				19033 16		3517		3686 83		18863 33		603 19		9532 23		43 62	
				33641 77		3069		3137		33709 77		1186 31		2246 49		108 85	
3743 83		489 63		91759 09		4710 01		4270		91319 08		1517 96		5520 67		867 69	
345 21		805 23		94966 29		6950 43		6656 18		94672 04		1718 42		724 22		82 63	
1330 82		22 75		110855 18		14047 02		13980		110788 16		1550 65		1314 95		2763 28	
1514 18		1190 72		89251 50		3444 95		1115		86021 55		695 44		790 82		819 91	
6469 89		221 69		182819 67		36888 75		36163 81		182094 73		4197 29		18493 73		146 68	
4871 71		367 18		231881 25		9532 50		7961		230309 75		1622 15		12600		4010 37	
				218459 35		3030 52		5160 60		220589 43		1236 02		9545 50		1872 57	
2757 71		4277 41		66248 08		5687 96		7636 60		68196 72		1190 77		5189 72		648 47	
788 90		452 16		11980 48		2106 16		3544		13418 32		540 70		1664 59		73 56	
9507 66		97741 73		382600 27		59810 86		67756 15		390545 56		4786 43		150284 47		4679 64	
652 61		1003 69		205644 10		17100 06		15729 50		204273 54		4708 09		12027 17		3568 09	
4777 33		74 48		73362		3863		3801		73500		1239 64		7474 64		1406 94	
2227 20		124 95		31632		631		1300		32301		454 14				954 36	
		1905 54		88142 24		6570 16		6391 79		87963 87		2054 85		15086 34		1582 75	
3664 37		5129 07		118978 07		5941 97		4966		118002 10		2029 50		10006 78		3223 62	
3908 38		5108 10		120930 95		13276 68		13484 50		121138 77		866 98		4057 30		65 01	
17685 88		3898 26		569541 64		176199 35		177079		570421 29		8704 53		36960 98		24975 19	
898 97		17 37		115846 98		6275 77		4351		113922 21		1816 87		1014		3899 24	
		565 76		39872		2039		2108		39951		1544 56		5225 52		553 28	
10372 69		1680 60		363948 49		43443 77		33293 05		353797 77		2522 10		11934 13		715 45	
537 65				76792 81		4849 19		8186 70		80130 32		1042 18		2000 36		178 66	
39680 34		25 15		1338812 90		314048 75		315271 42		1340035 57		16991 06		41983 36		5791 92	
2290 84				179566 83		28044 82		30267 42		177348 94		3554 31		3301 29		1811 90	
2429 72		240 56		101167 80		9731 79		106117 35		101953 36		1644 05		969 69		853 46	
				81407 50		1905		3108		82610 50		3396 20		13764 22		1301 05	
2980 74				104858 79		33773 89		41064 25		112149 15		2681 70		5300		5546 99	
2979 74		1700		120281 26		37993 99		31554 67		126720 58		5054 06		11833 56		5005 64	
2971 74		4500 63		56559 47		11955 26		13417 49		58021 70		3299 49		8596 23		5425 08	
11100 69		181 16		187048 79		7982 81		6270		185335 98		3729 80		48529 75		3976 16	
1404 63		2029 37		109730 13		1559 62		3505		111675 51		1399 03		7062 89		1936 98	
239 87		500 91		18540 35		1458 82		1619		18700 53		454 65		921 02		19 24	
1122 58		417 48		61475 70		469		330		61336		991 10		18362 57		184 72	
490 55		96 68		14389 79		4154 83		3749 67		13984 63		504 18		10 19		86 59	
1462 17				107465 66		19658 04		23380 37		111187 99		1077 16		28549 71		74 25	

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Stan bierny

	Wkładki oszczędności										Pożyczki zaciągnięte										Saldo rachunku Banku krajowego	
	Stan udziałów funduszu rezerwowego (wł. majst.) z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca					
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Oberżyn Kasa zal. i oszcz.	5905	64	11701	02	24		706	34	11018	68	6102		702		7		6797					
Świętym T. oszcz. i pot.	113542	19	319237	38	21918	92	24672	87	316483	43	21000				16700		4300					
Pilzno St. oszcz. i pot.	14586	94	74807		2395	35	3166	26	74536	09	8412	01	2139		1676	33	8874	68				
Podgórze St. p. i o. Wz. p.	84549	23	427231	27	20798	63	28881	96	419147	94	58790		18510		16160		61150					
Podhajce T. z.	30267	15	51465	66	493	30	996	87	50962	09	19466	67			500		18966	67			2704	69
Przemysł K. z. r. i rol.	164416	53	226741	59	26330	28	24408	60	228663	27	66610		22478		26052		63036					
Radomyśl St. o. i pot.	8162	66	13909	35	3236	56	3986	94	13158	97	10993		4499		5083		10409					
Radymno K. z.	11457	11	18211	07	800		265		18746	07	13490		3575		3520		13545					
Radziechów T. z.	69383	70	160065	49	2649	20	6693	55	156021	14	24000						24000					
Rawa ruska K. z. i oszcz.	7305	96	30807	55	1019	75	618	11	31209	19	3600		2400		120		5880				1330	89
Rohatyn T. z.	27386	77	51086	01	1681	84	1493	56	51274	29												
Rozdół " "	4444	77	4504	45	46	91	121	75	4429	61	8400						8400					
Rudki	24032	32	66238	16	1006	30	1236	18	66008	27	11300		1000		1700		10600					
Rymanów T. z.	22987	70	175205	74	19639	73	3827	91	191017	56	15533	80			7498	80	8045					
Sambor K. z. rek. i rol.	4096	28	11434	85	12717		245	90	23905	95	12915		6925		1740		18100					
Sądowa Wisznia K. z. „N.”	15645	03	11206	58	231	94	935	36	10503	16	30901		11097		11941	98	30056	02				
Sędziszów T. wzaj. kred.	36411	97	94215	63	838	58	2039	18	93014	73	40965		7825	72	7775	72	40515					
Sieniawa T. z.	30188	69	42939	05	1163	80	1142	48	42680	37	1500				1500							
Skalat Tow. z. i kr.	42992		40346	42	6723	25	1372	68	45696	99	56778		4000		12315		48463					
Skawina T. poz. i oszcz.	3591	62	11551	52	1340	64	1088	45	11803	71	2685	50	695		74		3306	50				
Sokal T. z.	37460	30	121218	51	2299		2927	05	120590	46	38225	93	4550		6850		35925	93			1828	58
Sokolów K. z.	18200	48	37993	54	974		1160	65	37806	89	9633	34					9633	34				
Stanisławów B. z.	60359	03	93061	04	5843	32	11433	91	87470	45	112385	50	47281	32	47725	50	111941	32			5351	10
" T. w. k. mieszcz.	88675	10	14345	41	26234	13	14408	01	226171	53	79952	68	4110		21575	66	62487	02				
Strusów K. oszcz. i pot.	10322	50	31486	90	1357	50	1315	94	31528	45	4227				100		4127					
Stryj Tow. zal.	47123	71	95386	94	2046	13	3063	59	94369	48	9000				3000		6000				2216	50
Szczeczek Tow. Kasy zal.	9255	88	10286	05	74		169	54	10190	51	12653		775		825		12603					
Thumacz St. kr. „oszcz.”	27739	64	88834	28	5098	56	2648	49	91284	35	10555		3050				13605					
Turka P. T. z.	10400	93	38316	97	3261	41	4775	92	36802	46	13554		5559	68	5975		13138	68			1122	10
Tyśmienica K. z. „Wiara”	14841	77	50416	42	2338	17	2924	90	49829	69	3000						3000					
Ulanów T. z.	1455		1440	41	20				1460	41	6645		3000		400		9245					
Ustrzyki dolne T. zalicz.	6615	57	21262	86	95		242	46	21115	40	10680				620		10060					
Zaleszczyki T. kr. „Pomoc”	1775	97	2407	17	3		105		2305	17			2000				2000					
Zbaraż T. zal.	41296	21	49710	29	733	50	931	03	49512	76	15500		4000		1100		18400				624	15
Złoczów T. z.	94512	19	182823	90	9321	21	6517		135628	11												
Zółkiew " "	46451	95	66789	63	4790		3763	36	67816	27	52750		11700		8700		55750				706	08
Zydaczów P. K. z. i o.	5912	61	65446	74	1699	63	1084		66062	37	8500				250		8250				993	43

wydawać nad możność; mając zaś wiele, nie zdawali sobie sprawy z wydatków; w mniemaniu, że dochody ich bezustannie wzrastać będą. W beznadziejnym przecenianiu dochodów i swego mienia, popadali w długi i kłopoty, kończąc resztki dni życia w biedzie i nędzy. A więc kto chce i pragnie żyć szczęśliwie, kto chce dni żywota zakończyć w dostatku, niechaj będzie rozumnie oszczędnym. Dla tych, którzy nie nauczyli się liczyć, ciężkie i trudne to zadanie — jednak nie tak trudne, gdy się rozważy

smutną przyszłość, która czeka ludzi nieoszczędnych. Kto energicznie przedsięwzięcie zaprowadzić u siebie oszczędność i przełamać zaśnieżone poglądy na pozory blichtr, ten stokrotnie w krótkim czasie wynagrodzonym zostanie, gdy zamiast weksli u bankiera lub sąsiada, poczuje się w posiadaniu książki depozytowej, wykazującej wzrost choćby najmniejszych oszczędności!

Z niewolnika uczuje się naraz wolnym i swobodnym; z trutnia, żyjącego z cudzego ulla, uczuje się

za miesiąc sierpień 1896.

Stan czynny

Saldo odsetek		Reszta pożyczki stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założ., rachomości i adm.		Reszta pożyczki stanu czynnego		Gotówka	
				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca							
z końcem miesiąca				z końcem miesiąca													
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1658	87	438	74	23304		5478		5435		23261		1870	82	382	79	304	82
13152	56	39356	77	402773	52	14280		14202	70	402696	22	2716	55	67732	87	13689	81
2627	02	1841	48	96287		5933		7737		98091		1661	92	2290	63	422	66
18515	80	859	03	569829	83	133646	56	133786		569969	27	4991	81			9260	92
5396		2382	58	104280	19	4074	37	5420		105625	03	1361	06	2219	29	1473	80
15659	09	7885	78	418982		52656		46255		412581		43199	66	9921	42	13958	59
				30284	67	5770	50	5883	61	30397	78	727	81	419	95	185	09
1481	31	122	20	40071	29	4572	05	3065		38564	24	737	04	1816	90	4233	51
7892	65	4157	47	246780	04	23572		22251	61	245459	65	2977	49	12557	38	465	44
1721	95	823	81	43755	32	1934	50	3590		45410	82	581	44	32	19	2247	35
1050	52	2103	62	75217	63	1054	20	275		74438	43	1393	60	3860	39	415	41
118	72	225	91	15613	02	437	57	400		15575	45	600	25	1312	39	130	92
1666	30	268	62	91369	78	4965	62	4885		91289	16	2315	71	6754	45	2216	19
8159	08	122	60	209067	64	17106	30	22674	26	214635	60	2297	14	6952	17	6447	03
608			09	26462	20	3347	27	5418	50	28533	43	17562	54	280	59	334	62
1982	66			55030	84	6902	82	5914		54042	02	1503	43	1384	57	1256	85
1001	94	6364	76	152708	23	23845	42	23085	12	151947	93	2148	05	22743	33	469	09
2470	66	1359	87	71818	44	3640	36	1650		69788	08	1140	76	2665	90	3104	85
3435	41	716	03	117877	05	10347	50	10180	25	117709	80	152		20585	93	2855	70
1075	85			18019	01	746	45	1797	04	19069	60	207	63	129	04	371	41
2515	46	841	49	155820	36	16371	31	15797		155246	05	1892	63	39550	27	2473	28
		1708	06	59030	63	3717		3795		59108	63	597	90	6273	56	1368	68
5686	82	140		220327	38	57518	54	51466	81	214975	65	5761	68	44436	02	5775	37
12732	41	1341	47	374618	33	101675	36	100239		373181	97	3958	07	10085	27	4182	22
2751	31			47433	18	2427	70	2631		47636	48	896	97	51	15	144	66
8230	63	5270	88	136491	31	10088	48	13376	15	139778	98	3037	54	19500	07	894	61
125	17	25	12	30723	70	1029	73	650		30343	97	496	89	719	93	638	89
4010	50			116435	05	23771	15	29384	31	122048	21	873	82	10229	87	3487	59
1646	31			61688	60	7533	57	5894		60049	03	2059	12	461	57	540	76
647	78	305	18	65373	11	4473	98	3522	08	64421	21	1083	47	2417	81	701	93
210	68	1478	71	7935				3210		11145		435	97	1931	70	337	13
814	83	64	29	38057	92	2073	27	1360		37344	65	533	71	570	89	170	84
443	73	8	06	3646	05	69	26	2355		5931	79	448	81	13	81	138	52
2860	12	6727	72	106419	62	3058	44	2180		105541	18	1750	92	6889	89	5238	97
3828	46	3606	67	246754	80	10474	41	6657		242937	39	3018	99	22061	11	2358	34
		1740	75	154418	85	3224	53	5380		156574	32	4841	93	7399	33	3649	47
1427	13	449	77	76054	51	6466	02	9785		79373	49	1611	34	17	29	2093	20

Zadanie kobiet jest w tym względzie bardzo trudne; ich to bowiem jest obowiązkiem bezustanne czuwanie nad drobnostkami, ich zadaniem pochwytywanie pojedynczych kropelek deszczu żyznego, aby te nie wsiąkły w piasek i ożywcze ich działanie nie zniknęło bez śladu, lecz aby z tych małych i pojedynczych kropli powstał strumień obfity, któryby przynosił urodzaj i błogosławieństwo niwom, przez które popłynie. Zadaniem kobiety, to ta ciągła baczność i bezustanna uwaga na pojedyncze drobnostki, to ta dążność do korzystania z dobrodziejstwa każdej chwili, i wyzyskanie każdej chwili, aby była dobrodziejstwem dla rodziny i otoczenia. To są oto i to wszystko, co przy tej sposobności sobie pomyślisz, droga córko moja, obowiązki, ciężkie obowiązki każdej kobiety... Nie uganiać się za wielkimi rzeczami, ale całą uwagę skupić na drobiazgiach.

Fartuszkciem każda kobieta wiekiem nagromadzone mienie roznieść, ale także i fartuszkciem skrzętną pracą męża zdobyte zasoby do poważnej fortuny doprowadzić może.
(Z Poradnika dla spółek).

Nekrologia.

JAN MIERCZUK

dyrektor Towarzystwa zaliczkowego w Stryju

zmarł dnia 1. września 1896 r.

Urodzony w r. 1833 w Stryju, po skończeniu szkół we Lwowie wstąpił do wojska gdzie otrzymał rangę kapitana, zaś w r. 1868 gdy z takowego wystąpił powrócił do rodzinnego miasta i był przez lat blisko dwadzieścia urzędnikiem kolei Arcyks. Albrechta. W tym to właśnie czasie ś. p. Mierczuk założył tamtejsze stowarzyszenie mieszczan „Gwiazda“ i Jęgo to jedynie trudom zawdzięcza dziś ta korporacya swoje istnienie i rozwój. Od szeregu lat będąc dyrektorem Towarzystwa zaliczkowego, brał corocznie udział w zgromadzeniach Delegatów Związku, a pracując w komisjach służył im zawsze zdrowymi poglądami, które były owiane duchem prawdy wie chywaelskim, znajdowały też one szczerę uznanie.

Skromność i uprzejmość w obejściu, chęć czynienia bez rozgłosu dobrze drugim, sumienność w wypełnianiu obowiązków — oto były znamiona Jęgo charakteru.

Cześć też pamięci zasłużonego męża i gorliwego pracownika na wspólnej nam niwie!

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1895.

73. Grybów. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków* Zyski: z rachunku odsetek. 7.510-56. Straty: z rachunku kosztów urzędzenia i ruchomości 1-75, z rachunku kosztów administracyi i podatków 1.851-80, z rachunku zaliczek procesowych 30 59, do rachunku bilansu: saldo za rok 1895 5.625-42; razem 7.510-56. b) *Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 26.871-69, z rachunku wkładów na rachunek bieżący 180.944-08, z rachunku wkładów długów zaciągniętych 5 560—, z rach. odsetek (naprzód pobranych) 1.375-76, z rachunku funduszu rezerwowego 9.319 03, z rachunku strat i zysków 5.625-42; razem 229.695-98. Stan czynny: z rachunku pożyczek 212.289-68, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 27-49, z rachunku odsetek zaległych (zwłoki) 9.442 58, z rachunku kosztów ruchomości 7.01, z rachunku nieruchomości 4.821-58, z rachunku zaliczek procesowych 531-60, z rachunku kasy 2.576 04; razem 229.695-98.

Ogłoszenie.

Z końcem września b. r. wyjdzie z druku:

„Podręcznik dla stowarzyszeń udziałowych“

opracowany przez Narcyza Ulmera i Jakóba Nawrockiego.

Zawierać on będzie wiadomości, potrzebne niezbędnie założycielom, kierownikom, urzędnikom i organom kontrolującym stowarzyszeń udziałowych, mianowicie ustawę o stowarzyszeniach, wraz z dokładnemi objaśnieniami, ustawę wekslową i handlową, ustawy i rozporządzenia podatkowe, należyściowe, statut wzorowy i regulamina, wraz z objaśnieniami, instrukcyę służbową i t. d. Podręcznik zawierać będzie praktyczną, na dwudziestokilkuletniem doświadczeniu opartą rachunkowość, przyjętą w stowarzyszeniach kredytowych (zaliczkowych), a osobną dla stowarzyszeń innych kategorii: jak wytwórczych, handlowych, spółek rolniczych i t. p. — wreszcie zawierać będzie wszystkie potrzebne wzory druków, ksiąg, podań, fasyj podatkowych, zeznań należyściowych, protokołów i t. p.

Pracy tej objęli się podpisani dla uczynienia zadość potrzebie objawianej wszechstronnie przez Zarządy stowarzyszeń udziałowych, których liczba w kraju naszym już obecnie 400 przewyższa.

Cena egzemplarza w drodze prenumeraty 5 zł. w. a. Mniej zamówni koledzy z prowincyi otrzymać mogą dla siebie „Podręcznik“ po zniżonej cenie, na spłatę ratalną.

Przedpłatę przyjmuje biuro Związku stowarzyszeń zarob. i gosp. ul. Hetmańska nr. 12., lub administracya „Słowa polskiego“, pasaż Hausmana we Lwowie.

We Lwowie dnia 8. września 1896.

N. Ulmer.

J. Nawrocki.